

ՅՈՎԱԿԻՄԻ ՊԱՆԴՈՎԸ

ՅԱԼԵՍԱՅԻ

Առ Գ. Կ.

Մի՛ արդարեւ, ո՞վ բարեկամ,
Թե՛ կամ եփանք օրէ ի վեր
Նամակդ, որ ունի բարի համ,
Պատասխան մը դեռ չեմ ստեր:

Թողովք քաղաքն իր ժրտորին,
Որ կը պատի անարգ մեծադ,
Մուրաբան մէջ հնչող ու խորին
Շաքաթ մ'է, հոս եմ, յԱլեմտադ,

Յովակիմ պանդորն, այս տուն
Յարկ մ'է կարի հանգառաւս,
Որ մեր օրեր ուրախ, մպտուն
Կանգնող, առնին հնչող, վէտ վէտ:

Ալեմտադ, գիւղին մէջ տեղ
Դէպ յարեւելք, փրանին իսկ քով,
Շառնակ տուն մ'է սա, ո՞չ չըբեզ,
Հնարեւորն ու պարկեշտ տեսցոյն:

Մեռն, զարգաւոր, ներկ խորտիկ
Չունի այս պարզ շէնքն յարաբար—
Է՛հ, երբ սիրուն է գոյ, հանգառախ,
Ի՛նչ փայլ թէ չիք պիտեմք, հագուստ...

Դրանք առիւթ թեւատարած
Մի՛ արժանաւոր ստեղծ ըստեմ
Որ տակ արդար մ'է՛հ արգաթ—
Ջանալ վարկէ ինք տան հաւեր:

Ինչ կ'ընէ մի ծաղկաւ փողոց,
Ետե՛ր գալտեր, պարտե՛ք ու ծառ,
Որ երգ թռչնոց է ծայր արգոյ
Հնչին աղօղակ ջիւղն ու պայծառ:

Մեր պանդորին չունի, առնէ կողմ
Փայլին ծաղկաւ, մարդեր կանանք,
Փռչէ պարզ անուշիկ հողմ,
Թափին երկնից լայն ու ծանաշ,
Պանդորայան, իրա՛ն կ'ընեն,
Կանգնաւոր անմ մ'է բարի,
Որ հասակաւ յաջի՛ք ու... ջրեմք,
Առնէ բանի կը յարմարի:

Երբ հիւրերն են տաղարին,
Նայաւածք չէ՛ խիտ ու դաժան
Տայ կերակուր առաւ ցինի
Սեռեակ, մանք՛ լաւ ու աժան:

Կեփէ ինչ որ դու կը ամալ
Սաքն ու ոչտար, դաժանի անեղ
Ըլլա՛ր որ, հաւ թէ կոյնն միս
Պատասխան նա ճարել համոյ:

Մեր սեղանին վրայ առաւ
Սղան մածուն, կաթն ու կարագ,
—Եւ միշտ կրկնէ, «Շատ առէք, լա՛տ,
Ան, էֆենդիս, հոգե՛ք կերակուր»:

Հոս գիւղին երբ հանգչին ի բուն
Ջրկան մթնոց սովորեալ
Ոչ ալ վերադ, ցեծալ պայծառ
Դանեա մէկ հատ ու կամ մըլուկ:

Կեանքն, այս տան մէջ, է անդորրիկ,
Կակուր ժողովոցն ու անկողին,
Որ դո՛ւ մընայ սիրուն ու փոքրիկ
Թէ՛ ճաղղին, թէ՛ պարկեշտ:

Հոս, ծառոց տակ անպանդորիկ
Մի՛նք թափառողք բայալայոր,
Եւ ցնդալուն ու գեղեցիկ
Կը սահին մեր ժամեր բոլոր:

Եւ միշտ մեր զործն է զբարեւ
Եւ խիղճ ու խաղ, հանգը համակ,
Է՛հ, այս ամենի ի՛նչպէս թողում
Եւ քեզ գրեմք գիր ու նամակ:

Թէ՛, օրն է տաք, Լուրը թըթու
Քաղաքին կեղծի արեւուն տակ,
Կաթ մը վարձէ, եղբայր, է դու
Ու յԱլեմտադ կերու շխտակ:

Յովակիմ պանդորն կեղծ
Որ ընտելեան ծոցը սուգին,
Գտնեա լաւ կեանք, շատ կերակուր,
Մըլանութիւն, հանգիստ,—Է. ցին
20 մայիս, 92 ԱՅՐԱՐԻ
Ալեմտադ

ՆՈՒԱԳՆԵՐ

ԻՐԱԿԱՆ ԿԵԱՐԻ

Եղիա էֆ. Տէրմանյան հետեւալ նա-
մակաւ իր քրտնալուծ ու գնահատումը
յայտանք է առ Միհրան էֆ. Յովակիմե-
ան՝ ԻՐԱԿԱՆ ԿԵԱՐԻ ՆՈՒԱԳՆԵՐ Ժողո-
վրական բանաստեղծութեանց գրողիկ հա-
տորին հրատարակման առիթով:

Միջոցով իմ Յովակիմեան էֆենդի,
Նա—բերուր միշտ հաճութեամբ, մա-
նաստը թէ՛ յողմամբ յաւէտ ունին
կը դնեն:

Ուրիշ նուազաց առիթով յուզման
ՁԱ բազմաթիւր այդ յուզման իրա-
նաց կամ տառապանաց ետեւեան
մէջ՝ համարեմ հանուց իրերմարդ
կամ տառապանք—Ետեւեան, կամ
թէ՛ բանք անձնական վշտն ու խնդր
կերպարանց գործութեան անտարակոյ
բարձր պայմանը կուտայ իրերմարդ
թեւոց, անհաստական խաղին ներքե-
թեւին պրտեւորին ու պրտին պահան-
ջութեանը միանգամայն կը դո՛ւնայնէ,
Հոս բանաստեղծին անձին ուրաջմամբ
բուն կ'իյն նուագարան մը կամ քնար
մը կը լինի կեանքանի, որոյ ինքնին ոչ
եւս բանաստեղծին մասնաց ներքեւ կը
թըրթուան, այլ հանրական կրթական
հոգանքներն կը յարմին՝ բուն կամ
ամբարնաւուն, բարձրանալու կամ
դաշնեւորակ, քաղաքաւ կամ գաւ-
նահաւալ, զուարթ թեւոցն օգա-
պար կամ միջին մահաւամբոր անդա-
մաւա, Չգտնանց ըլլանալու աստիճա-
նաւորմանը կը հետեւի ուսման քը-
նարն անտարակոյ խորը խաղերու:

հնչումն, այլ մերթ ձայնիկ անկող-
նից այնպիսի հրաշալի յողմանք մը
մինչ զի միւս քնարն, մեծ լարն՝ ար-
եւեստին պայմանայն համեմատ յորին-
եալ իւր նուագերգութեանն յուսա-
հատական ճիւղով մը կ'ընդհատէ, կը
լռէ...

Ինձ համար այդպիսի հրաշալի նը-
ուագ մ'է Միհրան էֆենդի: Նախորդ հատ-
ուան ժողովրդեան հաճութեանը որ բնա-
կանաբար եղանակի հակադրանքն մը
կ'ընծայէ Ուրիշ հոս, չը գիտեմ թէ
մեր գրական բանաստեղծութեան ա-
նոր ալ համեմատելի բան մ'ունի: Մայ-
նակաւ սերն, Նա հաւուրեմէն հաւու-
րեմէն փոխակերպեալ ժողովրդային
մասնատուր կ'ընէ մը սերն ինչ տուն
կուտայ իւր անդրանիկ աշու-
րորան տուլեւ, ինչ լիցուտ կը խո-
սի այդ մայրն, ինչ կարգաւ, ինչ
պատկերներ կը գտնէ, մանաստեղծին
արտի լիւտեր, ինչպէս իւր պարզ այլ
գտնալից աշխարհ անկերծ բացարձա-
կութեն: Ընտանեկան յարմին է. ժողովր-
դային դասուց անարատ բարքն է իր՝
կարկանդակ մը յարեւողագրին պայման
անպարտաւոր վիճակը կը պարկեշտ-
ցնէ, բառերն ինչպէս կը կրկնէ այն,
է. յանգչալու ինչպէս համարաւ կը
սկզբնաւորէ զայն (Մէն, հա՛ն էֆենդի),
այս ամենն ալ կայ, բոլոր այս յա-
կութիւնը կը փայլին Օրիշ մէջ: Եւ ինչ
ընդունակութեան մեր ուսմի կ'ընուն
յայտնէ արձանագրական կուտաւ այն
մարմարեալ ոճին՝ որ պարծանք է
հին դասական լեզուաց— մեր գրաւա-
րին ու մանաստեղծ լատինականին: Իս-
միկ մերն բաւ կուտաւ:

Քեզի ծիծաղ չեմ ի տար,
Տուն թէ խոթի կին տար:
Օտար բնութի մը սաներ,
Հոգ չէ՛, ծը՛ք, կեանքս ալ տար:

Այն, այսպիսի նուագներ միշտ ու
միշտ լսելի ըլլէ, բանաստեղծ դու ուս-
մի ժողովրդեան կենաց, իրական կեան-
քի յողովմանց նկարագրութեան մէջ,
ու՛մ այնքան ինքնաւոր է՛նք պարտի
մեր նոր գրականութեան, իրական
կեանքի արտի կենաց նկարագրութեան
այնքան աւելի մեծ արժէք ունի որքան
եղական է այն: Սիմալ Դաւիթեան է-
ֆենդիին հետ, որ նայ ի վեր հանեց
ի հրապարակի քնարիչ արտիւթին,
երկրագործ եռանդեամբ կը համարեմ
կենդանի սուրբ Դիարը: Լատինական
Ե. ՏԵՐՄԱՆԻԱՆԵԱՆ

19 Մայիս 1892

Կառաքէյ

Կառաքէյ

Կառաքէյ

Կառաքէյ

Կառաքէյ

Կառաքէյ

Կառաքէյ

Կառաքէյ

Կառաքէյ

Կառաքէյ

Կառաքէյ

Կառաքէյ

Կառաքէյ

Կառաքէյ

Կառաքէյ

Կառաքէյ

Կառաքէյ

Կառաքէյ

Կառաքէյ

Կառաքէյ

Կառաքէյ

Կառաքէյ

Կառաքէյ

Կառաքէյ

Կառաքէյ

Կառաքէյ

Կառաքէյ

Կառաքէյ

Կառաքէյ

Կառաքէյ

Կառաքէյ

Կառաքէյ

Կառաքէյ

Կառաքէյ

Կառաքէյ

Կառաքէյ

Կառաքէյ

Կառաքէյ

Կառաքէյ

Կառաքէյ

Կառաքէյ

Կառաքէյ

Կառաքէյ

Կառաքէյ

Կառաքէյ

Կառաքէյ

Կառաքէյ

Կառաքէյ

Կառաքէյ

Կառաքէյ

Կառաքէյ

Կառաքէյ

Կառաքէյ

Կառաքէյ

Կառաքէյ

Կառաքէյ

Կառաքէյ

Կառաքէյ

Կառաքէյ

Կառաքէյ

Կառաքէյ

Կառաքէյ

Կառաքէյ

Կառաքէյ

Կառաքէյ

Կառաքէյ

Կառաքէյ

Կառաքէյ

Կառաքէյ

որ չընդգրկուած է իրենով փնայի բարե-
կամեմունքով, և նրա տեղ իւր քրտնա-
նիկ հարստեանց շարքիւ և բոլոր գեղե-
կին, յայն չի կարողանում նորապեան մը
քանի պատճառներ մէջ բերելով՝ ստեղծ
է պարզ չը յիշատակէ: Անհաւատաւ տան-
նիկ տանելով, որ պարտեղ կը յայտ-
նուի, եթէ թիւլ չտայ և մարդասպանու-
թեան առիթ կուտայ, մնում է չուարած և
համեմատում է այն յոյսով ու կարծիքով
որ պարտեղ յետոյ կարող է փոխել: Այն
ինչ կեղծ հորինացուն նորապեանի բարե-
կամեմունքը հաջողում են հաւար և բոլոր
ծածկում երես, կանչում են քահանային
որ սկըսում է պարի արարողութիւնը կա-
տարել: Եկեղեցւոյ գուրս պարուն պէս նա-
խապարտեմին պարտում են փնայի նա-
խապարտեմով մարդիկ և երկուսն էլ
նախնայելով ձիւս վրայ փայտեմ են փե-
տակի գիւղով: Եւ այն մտ չորս ասիս և որ
սպին պահում է կեղծ հարստեանի, որ
պէ իւր հարգաւոր ամուսնու:

Պատում է, որ մտ օրերս թէ՛ մար-
մատուր և թէ հոգեւոր իշխանութիւնների
մէջ պէտք է բնութի սյւ գործը:

Հին-Նախնայեանից—Արաքսը և Հին-
Նախնայեանի գետը խիտ յորդանի են: ա-
ռաշիրը գուրս է եկել ասիկերը և արդէս
ստեղծ են, ահալին վնաս է հասցրել մտա-
կայ գիւղերին: Նրի շատութեան պատճա-
ռով անհաւ և անել նրա միւս ասիս, իսկ
Նախնայեանի գետով, շատ գետաւոր է: Եր-
թեւեկութիւնը դէպի Օրդուբա՛ գետի շը-
նարով պատարագիւ է: Ապրիլ ամսին շը-
նարեան անձրեւներ էին սկըսում:

Արաքսը պատմութեան միջնորդութեան
մէջ կարգում առանձին յանձնարարով,
մայրեկութիւնը թերթիկ տակով, մի օրի-
պաշտ է մարկ, որով կանանց և տղա-
մարդկանց համար ժառանգութեան հաւա-
սար իրաւունքներ են սահմանում:

Մայրաքաղաքի թերթիկ տակով, Քի-
նաններին միջնորդութեան մէջ թերթիկ
առեւտրականի վարչութիւնը խնդրի է
ստացում՝ թերթիկում առեւտրի և մանու-
ֆակտուրի մասնագործ բանալու:

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

ԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՅԱՅՏԱ

